

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ocak 2013 • No:58

Taşeronluk Düzeni: Dizginsiz Sömürü, İş Kazaları ve İşçi Ölümleri!

Taşeronluk sistemi, patronların işçilere karşı başlattığı bir savaşın adıdır. Taşeronluk sisteminin temel amacı işçinin tüm zamanını işyerine göre ayarlamasını sağlamak, kısa süreli sözleşmeli işçiliği kadrolu işçiliğin yerine geçirmek ve böylece işçinin sosyal haklardan yararlanmasının önüne geçmek, ücretleri düşürmek, iş saatlerini uzatmak, işçilerin birleşmesini ve sendikalaşmasını engellemektir.

7 Ocakta, Zonguldak Kozlu'da 8 maden işçisi iş kazası geçirerek yaşamını kaybetti. İşçilerin aileleri derin bir acının ve kederin içine yuvarlandılar. Bu acı, her gün birkaç işçi ailesinin evine düşüyor ve yürekleri yakıyor. İşyerleri adeta mezbaha gibi işliyor. Çalışma Bakanlığı'nın verilerine göre, her gün ortalama 4 işçi iş kazası sonucu hayatını kaybediyor. Böylece bir senenin sonunda yaklaşık 1500 işçi, patronların kâr hırsının kurbanı oluyor. İş kazalarında yaralanan ve sakat kalanların ise haddi hesabı yok. Bunca ölüme, yaralanmaya, sakatlanmaya ve acıya yol açan iş kazalarının bir savaştan ne farkı var? Sonuçları açısından bir farkının olmadığı ortadadır. İş kazası geçiren işçiler, ağırlıklı olarak taşeron şirketlerin bünyesinde çalışıyorlar. Taşeronluk düzeni büyüdükçe iş kazaları ve işçi ölümleri de artıyor. Zonguldak Kozlu'da ölen 8 madenci de, Türkiye Taşkömürü Kurumu'na iş yapan Star Madencilik adlı taşeron şirkette çalışıyorlardı.

Her işçi kardeşimiz, şu hususu net bir şekilde bilmelidir: Taşeronluk sistemi, patronların işçilere karşı başlattığı bir savaşın adıdır. Taşeronluk sisteminin temel amacı çalışma yaşamını tümüyle esnekleştirerek işçinin tüm zamanını işyerine göre ayarlamasını sağlamak, kısa süreli sözleşmeli işçiliği kadrolu işçiliğin yerine geçirmek ve böylece işçinin sosyal haklardan yararlanmasının önüne geçmek, ücretleri düşürmek, iş saatlerini uzatmak, işçilerin birleşmesini ve sendikalaşmasını engellemektir. Bu sistem, işçi sınıfının kolunu kanadını kırmak, işçilerin tüm dayanaklarını ortadan kaldırmak ve sermayenin dizginsiz bir şekilde büyümesini sağlamak için geliştirilmiştir. Özetle taşeronluk sistemi, bir ekonomik büyüme modelidir. Bu modelin yaygınlaştırılmasına AKP hükümeti ve

MÜSİAD, TÜSİAD, TUSKON gibi patron örgütleri birlikte karar vermişlerdir. 2003'te yeni İş Kanunu'yla taşeronluk sistemini hayata geçiren AKP hükümeti, şimdilerde bu sistemin çerçevesini daha da genişletmek istiyor.

Taşeronluk düzeni, emek/işgücü maliyetinin azaltılmasını ve patronların kârlarının büyütülmesini esas almaktadır.

Bu hedefe ulaşabilmek için, öncelikle işçilerin bir araya gelmesinin önüne geçilmekte ve taşeron şirketler aracılığıyla işyerlerindeki işçiler bölünüp parçalanmaktadır. İşgücü maliyetini düşürmenin ilk adımı, kadrolu işçiliğe son verilmesi ve sosyal hakların ortadan kaldırılmasıdır. İşte burada kısa süreli sözleşme ve taşeronluk sistemi devreye girmektedir. Ana işveren, işi parçalıyor ve üretimin önemli bir kısmını taşeron şirketlere devrediyor. Bu şekilde hem kadrolu işçiliğin getirdiği sorumluluktan kaçıyor hem de işçilerin birleşmesinin önüne geçiyor. İşçilerin sendikalarda örgütlenmesi alabildiğine zorlaştırılıyor. Taşeron şirketler, işçilerle esas olarak bir yılı tamamlamayaacak şekilde sözleşme yapıyor ve kıdem dâhil hiçbir sosyal hak vermiyorlar. İşsizlikle boğuşan işçi taşeronluk dayatmasını, kısa süreli sözleşmeyi, güvencesiz çalışmayı ve düşük ücreti kabul etmek zorunda kalıyor. İşin bu evresinde fazla mesai gündeme giriyor. Ücreti düşük tutulan işçi, gelirini bir parça arttırmak için fazla mesai dayatmasını kabul ediyor. Böylece uzun saatler boyunca çalışan işçi bitkin düşerken, düşük ücret karşılığında az işçiyle istediği üretimi yapan patron, kârını büyütüyor.

Fakat işçilik maliyetinin bu şekilde düşürülmesi ve az işçiyle çok iş yapılması da patronlara yetmiyor. Kârlarını daha fazla yükseltmek amacıyla birçok maliyetten kurtulma yoluna gidiyorlar. Bu, taşeron olsun ya da olmasın tüm patronların ortak tutumudur. Meselâ, makinelerin tamir ettirilmesi, üretim için gerekli donanımın sağlanması ve altyapının oluşturulması, iş güvenliği önlemlerinin alınması gerekmektedir. Ancak kârlarının düşmesini istemeyen patronlar, gerekli altyapıyı kurup gerekli tedbirleri almıyorlar. Hatta üretimi arttırmak maksadıyla pek çok

Şimdiki yasada taşeronlar ana işin yalnızca bir parçasını yapabiliyorlar. Sistem genişletildiğinde taşeron şirketler, tüm işleri yapabilir hale gelecek. Bu, taşeronluğun ana çalışma biçimi haline gelmesi demektir.

metal fabrikasında, makinelerin sensörleri sökülerek hızları arttırılmaktadır. Neticede iş kazaları kaçınılmaz hale gelmektedir. Her ay yüzlerce işçi sakatlanır ve ortalama 100'den fazla işçi ölürken, patronların sermayesi büyümeye devam etmektedir. AKP hükümeti ise, patronların kârlarını düşürmemek ve sermayenin büyümesini

sağlamak için bilinçli olarak iş kazalarına müdahale etmemektedir.

Geçen senelerde Başbakan Erdoğan, patronlara seslenmiş ve "ayağınızdaki prangaları çözeceğiz" demişti. Nitekim sermayenin önünü daha da açmak maksadıyla yeni düzenlemeler gündemde tutuluyor. Adına *Ulusal İstihdam Stratejisi* denen paketin amacı budur. Bu paket kapsamında kıdem tazminatına el konulacak, özel istihdam büroları (*kölelik büroları*) kurulacak, bölgesel asgari ücrete geçilecek. Elbette AKP hükümeti ve patronlar, işçileri kandırmak için gerçek niyetlerini saklıyor ve meselâ, "fon kurulduğunda tüm işçiler kıdem tazminatı alacak" diyorlar. Bu fonun kısa zamanda neye dönüşeceği ve burada biriken paraların kimlerin kasasına akacağı herkesin malûmudur. Asıl amaç işçiye kıdem tazminatı vermek ve patronu bu yükten kurtarmaktır. Böylece toplamda, patron için işçinin maliyeti düşmüş olacaktır. Yani patronlar, işçileri hem daha ucuza çalıştıracak hem de istedikleri zaman işten atabilecekler.

Bilindiği gibi, şimdiki yasada taşeronlar ana işin yalnızca bir parçasını yapabiliyorlar. Sistem genişletildiğinde taşeron şirketler, tüm işleri yapabilir hale gelecek. Bu, taşeronluğun ana çalışma biçimi haline gelmesi demektir. Taşeronluğu özel istihdam büroları tamamlayacak. Ana işverenler ve hatta taşeronlar işçi çalıştırmak yerine, bu bürolardan işçi kiralayabilecekler. Yapılmak istenen bellidir: İşgücü maliyetlerini en alt seviyeye çekmek, bunu yaparken işçilerin birleşmesinin önüne geçmek ve sermayenin büyümesini sağlamak! Türkiye yerli ve yabancı sermaye için cennet haline getirilmeye çalışılıyor. İşte sermaye ve ekonomi bu model üzerinde büyüyor.

Ekonomisi büyüyen Türkiye, Ortadoğu'da ve dünya siyasetinde daha fazla söz sahibi olmak için hamleler yapıyor. Yani işçilerin canı ve kanı pahasına ekonominin büyütülmesinin temel amaçlarından biri, Türkiye'nin emperyalist siyasetine güç sağlamaktır. Lakin bu siyaset patronlar için yeni pazar ve yatırım alanları demekken, işçiler için dizginsiz sömürülme, uzayan çalışma saatleri, tükenme, düşük ücret, iş kazaları, acı ve gözyaşı demektir. Dolayısıyla patronların büyümesi demek olan "Türkiye büyüyor" böbürlenmesine kanmayalım. İşçilerin yoğun sömürüsüyle hayata geçirilen planları boşa çıkartmanın, taşeronluk sistemine son vermenin, ücretleri yükseltmenin ve iş saatlerini kısaltmanın tek bir yolu var: Bilinçli işçiler haline gelmek ve haklarımız için örgütlenerek mücadele etmek! ■

Patronlara Ballı Teşvik, İşçilere İşsizlik

Yıllardır teşviklerle ihya olan, patronlar; üstüne üstlük bölgesel asgari ücrete geçilmesini, özel istihdam bürolarının açılmasını, deneme süresinin 4 aya çıkarılmasını, kıdem tazminatının fona devredilerek yok edilmesini, kadrolu işçiliğin tarihe karışmasını talep ediyorlar.

Patronlar kârlarını arttırmak amacıyla hükümetin çeşitli teşvik paketleri çıkartmasını istiyorlar. Patronların sadık hizmetkârı AKP ise onların bir dediğini iki etmiyor. AKP'nin 2004 yılında çıkarttığı Teşvik Yasası ile 49 ilde patronlara fabrika kurmak için arazi ve kredi sunuluyordu. Teşvik kapsamında, asgari ücretli işçinin sigorta priminin işveren payını devlet ödüyordu. Patronlara enerji desteği ve vergi indirimi de uygulanıyordu. Ancak bu uygulama 31 Aralık 2012'de sona erdi. Bu teşvikten yararlanan işyerlerinde 800 bine yakın işçi çalışıyordu.

Yeni teşvikler talep eden ve eski teşvik paketinin yürürlükte kalmasını isteyen patron örgütleri, her gün bir başka ilde açıklamalar yaptılar. "Teşvik devam etmezse işçileri işten atarız" tehditleri savurdular. Hatta kendi çıkarları için, işsiz kalmaktan korkan işçilere eylemler yaptırdılar. Patronlar aldıkları teşviklerle kurdukları fabrikalarda işçileri yıllarca kölelik koşullarında, sefalet ücretiyle çalıştırdılar. Teşvik paketinin süresi dolduğunda ise yaklaşık 5000 işçiyi kapının önü-

ne koydular.

Patronların yakınması üzerine AKP hükümeti onların içini rahatlatan açıklamalar yaptı. Zira 2012 yılının başında Yatırımlarda Devlet Yardımları adı altında kapsamlı bir teşvik paketi çıkartmıştı. Eski teşvik paketine yararlanan patronların da, söz konusu yeni teşvik paketinden yararlanacağı açıklandı. Başbakan Erdoğan, patronlar için çıkarttıkları bu ballı teşvik paketini överek açıklamıştı: "6. bölgede yatırım yapan, SGK işveren payından kurtuluyor. Her şeyi, burada artıları, devlet üstlenmiş oluyor net olarak. Örneğin Kocaeli'de yatırım yapan yatırımcı gidip Muş'ta da yatırım yaptığında 6. bölgenin teşvikinden aynı oranda yararlanacak. İnanıyorum ki hem yerli yatırımcı, hem de uluslararası yatırımcı bu cazip teşviklerden yararlanacak, bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirecektir."

Yeni teşvik paketi Türkiye'yi 6 bölgeye ayırıyor. Patronlara, vergi indirimi veya bulunduğu ile göre vergi muafiyeti, KDV istisnası, fabrika için bedava arazi, faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, gelir vergisi ve

stopaj desteği sağlıyor. Çalıştırılan işçilerin SGK maliyetinin işveren kısmını devlet ödeyecek. Elbette tüm bunlar, işçilerden kesilen vergilerle karşılanacak. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Vergileri neredeyse sıfırladık. 6. bölgede tamamen kaldırdık. Türkiye'nin doğusu, güneydoğusu Türkiye'nin Çin'i olacak" diyor. Patronlar için vergileri sıfırlayan Bakan, hiç utanmadan Türkiye'de asgari ücretin çok yüksek olduğunu iddia ediyor.

AKP hükümetinin patronların kasalarına oluk oluk akıttığı para, işçi ve emekçilerden doğrudan ve dolaylı vergilerle toplanıyor. İşçilerin ücretinin önemli bir bölümü vergi olarak kesiliyor. Bu vergilerin dışında bir de yediğimiz ekmekten içtiğimiz suya, bindiğimiz otobüsten kullandığımız cep telefonuna, aldığımız giysiye kadar her şey için vergi ödüyoruz. Üstelik patronlarla aynı miktarda!

Yıllardır teşviklerle ihya olan, İşsizlik Sigortası Fonunu yağmalayan, taşeronlaştırmayı yaygınlaştıran, iş saatlerini alabildiğine uzatan, işsizliği arttıran, iş kazalarına karşı önlem almayan, kuralsızlığı kural haline getiren patronlar; üstüne üstlük bölgesel asgari ücrete geçilmesini, özel istihdam bürolarının açılmasını, deneme süresinin 4 aya çıkarılmasını, kıdem tazminatının fona devredilerek yok edilmesini, kadrolu işçiliğin tarihe karışmasını talep ediyorlar.

Patronların talepleri karşısında, işçiler kendi talepleri için mücadele etmezlerse çalışma ve yaşam şartları çok daha kötüye gidecek. İşçi sınıfı, sefalet ücretinden, iş saatlerinin uzamasından, ağır vergilerden, güvensiz çalışmadan, iş kazalarından kurtulmak için mücadele vermek zorundadır. ■

İşten Atmalara ve Taşeronluğa Karşı Mücadele Sürüyor

2012 yılı, işçilerin sendikalaşmaya çalıştığı, işten atmalara ve taşeronlaştırmaya karşı mücadele verdiği bir yıl oldu. Birçok kentte ve işyerinde patronların saldırılarına karşı işçiler eylemler yapıyor ve haklar için kavga veriyorlar.

Kartal Belediyesi'nde işten atma saldırısı geri tepti

Kartal Belediyesi'nde çalışan işçiler uzun bir süredir sosyal haklarını alamıyorlardı. Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası 1 No'lu Şubede örgütlü işçiler, haklarını almak için geçtiğimiz ay toplu vizite eylemi yapmışlardı. İşçilerin eylemini hazmedemeyen belediye, aralarında şube yönetici ve temsilcilerinin de olduğu 10 işçiyi 8 Ocakta işten attı. Bunun üzerine sendika yöneticileri eylem çağrısı yaptılar. 10 Ocaktaki eyleme UİD-DER de güçlü bir destek verdi. İşçilerin belediye binası önünde toplandığını gören Belediye Başkanı, sendika yöneticilerini görüşmeye çağırdı. Yapılan görüşmede, işçilerin işe alınacağı sözü verildi.

Zonguldak madenlerindeki işçi ölümleri protesto edildi

Kozlu'da taşeron Star Madencilik'in işlettiği madende, gaz püskürmesi ve ardından meydana gelen patlama sonucu 8 işçinin ölümü birçok kentte protesto edildi. Sorumluların cezalandırılması için İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi ile DİSK'e bağlı sendikalar bir eylem yaptılar. İstanbul Unkapanı'nda bulunan Bölge Çalışma Müdürlüğü önünde yapılan basın açıklamasında, iş kazalarının en çok taşeronla bağlı işyerlerinde yaşandığı, en büyük katilin taşeron sistemi olduğu vurgulandı. Eylem boyunca "Taşeron Çalışma Ölüm Demektir", "Sermaye Büyüyor İşçiler Ölüyor", "Katil AKP, Katil Sermaye" slo-

ganlarıyla 8 madencinin ölümü protesto edildi.

Şişecam işçileri kazandı, direniş sona erdi

Şişecam Topkapı fabrikasının Eskişehir'e taşınmasıyla birlikte işten atılan Kristal-İş üyesi işçiler, yıllarca emek verdikleri fabrikayı 28 Aralıkta işgal etmiş ve direnişe geçmişlerdi. Şişecam'ın aktif durumdaki fabrikalarında mevcut haklarını kaybetmeden çalışmak isteyen işçiler, aileleriyle ve sınıf dostlarıyla birlikte çeşitli eylemler düzenlediler. Polisin fabrikayı kuşatarak müdahale etmek istemesi üzerine, kapıları kilitleyip fabrikanın çatılarına çıktılar, "ölmek var dönmek yok!" dediler. İşçilerin kararlı mücadelesi sonucu, Şişecam yöneticileri geri adım attı: İşçilerin diğer Şişecam fabrikalarına nakledilmesi, işlerini ve mevcut haklarını koruyarak çalışmaya devam etmesi konusunda anlaşma sağlandı.

Buna göre, emekliliği yaklaşan ve haklarını alıp İstanbul'da kalmayı tercih eden 130 işçi dışındaki yaklaşık 290 işçinin diğer illerdeki fabrikalara yatay nakli yapılacak. Taşerona bağlı olarak çalışan 53 işçinin ise, Eskişehir'deki fabrikada çalışması kabul edildi. Ancak diğer işçilerin nakillerinin nereye yapılacağı noter huzurunda yapılacak kura çekimiyle belirlenecek. İşçiler, en geç 15 Şubat'a kadar nakledildikleri fabrikada işbaşı yapacak. Nakli çıkan işçiler, gittikleri yerleri beğenmezlerse ya kendi aralarında yer değişimi yapacak ya da haklarını alıp işten çıkacak.

DHL patronundan işçilere ayak oyunları

TÜMTİS'te örgütlendikleri için işten çıkarılan ve geçtiğimiz Hazirandan bu yana direnişte olan DHL işçileri, şimdi de patronun türlü oyunları ile boğuşuyorlar. İşçilerin TÜMTİS'te örgütlenmesinin önüne geçmek isteyen DHL yönetimi, Hak-İş'e bağlı Taşıma-İş sendikasını devreye soktu. Henüz 30 Kasım 2012'de kurulan bu sendikanın devreye sokulmasının nedeni, sendikal rekabet adı

altında işçileri bölüp parçalamaktır. Uluslararası sendikaların da desteğini alarak 8 aydır DHL'de mücadele veren TÜMTİS, yaptığı açıklamada Taşıma-İş'in tutumunu eleştirdi. "DHL'de sendikal rekabet yok, işveren ve Hak-İş oyunu var" diyen TÜMTİS şu açıklamayı yaptı: "Taşıma sektöründe 700 bine yakın örgütsüz işçi var ve adeta köle gibi günde 12-14 saat çalışıyorlar. Çocuklarıyla birlikte çok zor koşullarda, yarı aç yarı tok yaşıyorlar. Eğer bu sorunlara ilişkin vicdani bir sorumluluk duyuyorsanız DHL örgütlenmesinde önemli bir mesafe katetmiş olan sendikamızla uğraşmaktan vazgeçer, bu işçilerin sorunlarıyla ilgilenirsiniz. Aksi, işçi sınıfına ihanettir. Ve işçi sınıfı ekmeği ile oynayanları asla affetmez."

Cargill direnişi eylemlerle devam ediyor

Endüstriyel tarım ürünleri üreten Bursa Cargill fabrikasında işçiler, Öz Gıda-İş'te örgütlenmek için mücadele başlatmış, ancak işveren baskı ve işten atmalarla işçileri yıldırma çalışmıştı. İşten çıkarılan Kemal Kapar adlı işçi, Öz Gıda-İş Bursa Şubesi öncülüğünde direnişe geçerek işe geri alınmayı ve örgütlenme sürecine dair baskı ve engellerin kaldırılmasını talep etmişti. Kapar'ın direnişi 5 Ekimden bu yana devam ediyor. Sınıf dostları ve Cargill'de çalışmakta olan işçiler de Kemal Kapar'ı direniş çadırında yalnız bırakmıyorlar. Bu desteği engellemek isteyen işveren, bir yandan direnişin işçiler tarafından desteklenmediği yalanlarıyla, öte yandan da direnişi destekleyen işçilere yönelttiği baskıyla sendika düşmanlığına devam ediyor.

Cargill işçileri, Kemal Kapar'a destek olmak amacıyla dönüşümlü açlık grevi yapacaklarını duyurdular. Bunun üzerine işveren Cargill işçilerine yazılı bir tebligat göndererek, bu konuda suç işlediklerini iddia etti ve savunmalarını istedi. İşçiler ise, sonuna kadar arkadaşlarının yanında olacaklarını açıkladılar. Öz Gıda-İş ve Cargill işçilerinin eylemleri devam ediyor. 9 Ocakta Orhangazi Hürriyet Meydanı'ndan Cumhuriyet Meydanı'na kadar yürüyüş gerçekleştiren işçiler, kararlılık mesajı verdiler.

Abdi İbrahim ilaç fabrikası işçileri direnişte

Hadımköy'de bulunan ilaç fabrikasında, üretimde daralma gerekçesiyle 27 Aralıkta işten çıkarmalar yaşandı. Bunun üzerine fabrika önünde direnişe geçen işçiler, 30 Aralıkta "Haklarımız ve Geleceğimiz İçin Direniyoruz, İşimizi Geri İstiyoruz" pankartıyla fabrikanın önüne yürüdüler ve bir basın açıklaması yaptılar.

Öğle yemeği molasında yapılan basın açıklamasını, direnişçi işçiler adına Mehmet Emin Sönmez gerçekleştirdi. Sönmez, işten çıkarmalara dair şöyle konuştu: "Abdi İbrahim'in işçiye verdiği değer işsizlik, kölelik ve gelecek-

sizliktir. Bugün direnişimizin 3. günü. Buradan Abdi İbrahim yönetimine sesleniyoruz. Haksız ve keyfi bir şekilde işten çıkarmalara derhal son verilsin. Atılan işçilerin çalışan hakları derhal geri verilsin. Biz Abdi İbrahim direnişçileri olarak eylemlerimizi taleplerimiz karşılana dek sürdüreceğimizi bir kez daha ifade ediyoruz." İşçiler direnişlerini sürdürürken, çeşitli eylemlere de katılarak haklarını arıyorlar.

Teknopark işçileri haklarını istiyor

İstanbul Ticaret Odası, Savunma Müsteşarlığı, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstri Şirketi tarafından yapılan bir proje olan ve Türkiye'nin en prestijli projesi olarak tanıtılan Teknopark'ta, işçiler aylardır ücretlerini alamıyor. Teknopark işçileri, haklarının verilmesi talebiyle 4 Ocakta Eminönü'nde bulunan İstanbul Ticaret Odası önünde basın açıklaması ve oturma eylemi gerçekleştirdiler. İTO önünde direniş çadırı kuran işçiler çeşitli eylemler yapıyorlar.

Yatağan Termik Santralinde işçiler direniş çadırı kurdular

Tes-İş'in örgütlü olduğu termik santralin, kömür taşıma ve dış üniteler bakım işinin özelleştirilmek istenmesine karşı işçiler, yaptıkları eylemlerle tepkilerini ortaya koyuyorlar. Santral önünde direniş çadırı kuran işçiler, 24 saat nöbet tutmaya başladılar. 10 Ocakta yaklaşık 600 işçinin katılımıyla gerçekleşen eylemde, işçiler, "santraller halkındır satılamaz" dediler. Tes-İş Yatağan Şube Başkanı Fatih Erçelik basın açıklamasında, santralin tasfiyesiyle 200'e yakın işçinin mağdur edilmesine izin vermeyeceklerini söyledi. Erçelik, "Yatağan enerji işçileri santrale sahip çıkmaya devam edecek. Yasaya aykırı biçimde işlerinin satılmasına karşı demokratik-meşru direnişi sürdürecektir" dedi. Nitekim yüzlerce işçi, 14 Ocakta yapılan özelleştirme ihalesini basarak ihalenin iptal edilmesini sağladı.

Daiyang SK Metal işçilerinin grevi devam ediyor

Çorlu'da bulunan ve Birleşik Metal-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Daiyang işçilerinin grevi üçüncü ayında devam ediyor. Patron, grevi kırmak için Güney Kore'den

3 makine operatörü getirdi. Operatörlerin işi, fabrikada üretimi sağlayan 3 ana makineyi çalıştırmak olacak. Üretime başlandığını öğrenen grevci işçiler, fabrikanın önünde toplandılar. Polis tarafından engellenen işçiler, "Polis bizim burada 4 grev gözcüsünün dışında bulunmamıza hemen müdahale ederken, içeride yasadışı bir şekilde işçi çalıştıran patrona hiçbir şey yapmıyor. Biz ekmeğimizi korumaya çalışıyoruz. Savcı buraya gelsin ve hemen tespit yapsın. Grevin 56. günü olmasına rağmen hâlâ bilirkişi raporu gelmedi. Yine devleti karşımızda gördük" sözleriyle tepkilerini dile getirdiler. Grevi kırmaya çalışan patron, grevde olan iki işçiyi yasadışı bir şekilde işten çıkardı. İşçiler, saldırılara rağmen mücadelede kararlı olduklarını ifade ediyorlar. ■

İşten Atmalar Yaygınlaşıyor!

Tüm dünyayı sarsan ekonomik kriz, etkisini yeniden Türkiye’de hissettirmeye başladı. Krizin yükünü sırtlamak zorunda bırakılan işçiler, patronların ve hükümetin pek çok saldırısı ile karşı karşıya bulunuyorlar. Yeni yılın daha ilk günlerinde binlerce işçi işini kaybetti.

Metal sektöründe toplu sözleşme dönemine girilmesiy-le metal patronları, işbirlikçi Türk Metal sendikası ile el ele verip işten çıkarmaları yoğunlaştırdılar. Bursa’da üretim yapan Koç Grubu’na bağlı Tofaş fabrikası, siparişlerin azalmasını gerekçe göstererek 7 Ocaktan itibaren vardiya sayısını ikiye düşürdü, işgününü 9 saate çıkardı ve yaklaşık 1000 işçiyi işten çıkardı. Tofaş işçileri, uzlaşmacı sarı sendika Türk Metal’e karşı tepkililer. Sesini çıkaran ve öne çıkan işçileri işten atmak ve geri kalan işçileri sindirmek için çıkış listelerini gangster Türk Metal çetesiyle müdürler birlikte hazırladı. Arçelik fabrikalarında da üretimde daralma olduğu gerekçesiyle yüzlerce işçi işten çıkarıldı. İşten çıkarılan işçiler, haksızlıklara göz yummadıkları için işten çıkarıldıklarını ifade ediyorlar.

Yeni yılın gelişiyle beraber taşeron şirketlere bağlı olarak çalışan çok sayıda işçi de işsiz kaldı. Mersin Silifke Devlet Hastanesi’nde taşeron güvenlik şirketine bağlı olarak çalışan 20 işçi 31 Aralıkta işten atıldı. Yeni yıla işsiz giren işçiler, eşleri ve çocuklarıyla birlikte hastane bahçesinde eylem yaptılar, durumu protesto ettiler. İzmir Konak Doğum Hastanesi’nde taşeron şirkette çalışan 63 işçi, eski firmanın ihaleyi kaybetmesi üzerine 31 Aralıkta işten çıkarıldı. İhaleyi alan yeni firma, utanıp sıkılmadan işçilere, bütün haklarını bırakmaları ve 1000 lira vermeleri durumunda işe devam edebileceklerini söyledi.

Eyüp Belediyesi’ne bağlı 28

taşeron temizlik işçisi 1 Ocak günü işten atıldılar. İşten atılan işçiler sabaha karşı paydos ettiler. Dinlenmek üzere evlerine giden işçiler aynı sabah işten atıldıklarını öğrendiler. Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi’nde taşerona bağlı olarak çalışan 68 işçi, yeni yılın ilk işsizlerinden oldu. İşçiler, işlerine geri dönmek için direniş başlattılar. İşçileri işten atarak açlığa mahkûm eden taşeron şirketlerin listesi uzayıp gidiyor. AKP hükümetinin, patronların talepleri doğrultusunda yaygınlaştırdığı taşeronluk sistemi işçilerin canını yakmaya devam ediyor.

5084 Sayılı Teşvik Yasası’nın sona ermesinin faturası da işçilere kesildi. Bu kapsamdaki işyerlerinde çalışan 5000 civarında işçi işten atıldı. Teşvik zengini patronlar, tatlı kârları azalmasın diye işçileri açlıkla baş başa bıraktı. Buna karşın birçok işyerinde işçiler işten atmalara ve hak gasplarına sessiz kalmayarak mücadele ediyorlar. ■

Köle İbrahim, Genel-İş Üyesi İşçiler İçin Tuhaf Konuştu

Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası 1 No'lu Şube, 23 Aralıkta bir tiyatro etkinliği gerçekleştirdi. UID-DER İşçi Tiyatrosu'nun hazırlayıp oynadığı Köle İbrahim Tuhaf Konuşuyor adlı oyun, Kartal Hasan Ali Yücel Sahnesi'nde Genel-İş üyesi işçilerle buluştu. İki perdelik oyun başlamadan önce, UID-DER İşçi Tiyatrosu'nun oyunlarını işçilerin yazdığı, işçilerin oynadığı; kostümleri, dekorları, dansları, efektleri işçilerin hazırladığı dile getirildi.

Daha sonra izleyici işçileri selamlaması için Genel-İş 1 No'lu Şube Başkanı Mahmut Şengül sahneye davet edildi. Şengül, taşeronlaştırmaya karşı mücadele yürüttüklerini, örgütsüzlüğün çok ciddi boyutlarda olduğunu ve işçilerin birlik olmaktan başka çareleri olmadığını ifade etti. Şengül, UID-DER İşçi Tiyatrosu'nda yer alan tüm oyuncuların hepsinin işçi olduğunu ve tüm imkânsızlıklara rağmen yaratıcı bir işe giriştiklerini, aslında birleşen işçilerin çok şeyler yapabileceğini vurguladı. Şengül, kendilerini yalnız bırakmayan izleyici işçilere ve oyunculara teşekkür etti ve oyun başladı.

Oyun, firavunlar döneminde Mısır'da geçiyor. Aslında oyun, geçmişten ziyade günümüzü anlatıyor. Geçmişle gelecek arasında bağ kuruyor, ezilmeyi ve sömürüyü protesto ediyor. Oyunun ilk perdesinde kölelerin çalışması, Köle İbrahim'in kafasına taş düşmesi ve bilinçlenmesi hem güldüren hem de düşündürülen bir tarzda anlatılıyor. "Taş" metaforu, oyunda birden çok kez vurgulanıyor. Gündoğumundan günbatımına kadar çalışan köleler, kafasına taş düşen İbrahim'in söylediği sözleri çok tuhaf ve büyümlü bulurlar. İbrahim ücretten, sendikadan, sigortadan, iş kazalarına karşı önlem alınması gerektiğinden, kıdem tazminatından bahsetmektedir. Köleler şaşkıncıdır, ancak kendilerini bu sözlerin etkisine kapılmaktan alıkoynamazlar. "Mavi gök kubbenin altında ve bereketli topraklar üzerinde ne varsa bizim olacak" diye haykıran köleler, isyan ederler.

İkinci perdede kölelerin Firavuna karşı mücadelesi,

sahnedeki işçilerden salondaki işçilere güçlü mesajlarla aktarıldı. Geçmişle günümüz arasında bağ kurularak oyunun sonunda Mısır halk isyanından görüntüler perdeye düştü. Modern kölelerin modern firavunlara karşı mücadelesi vurgulandı.

Perde kapandığında ve UID-DER İşçi Tiyatrosu oyuncularını izleyicileri selamlamak üzere yeniden sahneye geldiğinde alkışlar, sloganlar ve ısıklar birbirine karıştı. İşçilerin, örgütlü olduklarında nasıl da yaratıcı ve güçlü oldukları bir kez daha ortaya çıkmıştı. Bunu hisseden işçiler, oyuncuları dakikalarca coşkuyla alkışladılar. "İşçiler Birleşin İktidara Yerleşin" sloganı salonda yankılanmaya başladı.

Genel-İş üyesi işçiler, iki perde arasında olduğu gibi oyunun bitiminde de oyunda emeği geçen tüm UID-DER'li işçileri tebrik ettiler. Aileleri ve çevreleri için oyunun tekrar oynanmasını isteyen işçiler, böyle bir işçi tiyatrosu etkinliği düzenlediği için sendika şubelerine, şube yöneticilerine ve şube başkanı Mahmut Şengül'e teşekkür ettiler. Sendikalı-sendikasız, kadrolu-taşeron tüm işçilerin ortak mücadelesini örmek üzere birlikte mücadele çağrısı yaptılar. ■

İşçiler Kapitalist Düzendeki Yaşamaya Mecbur mu?

Tüm dünyada işsizlik çığ gibi büyüyor. Milyonlarca işçi işsizliğin kucağına atılmış durumda. Her geçen gün artan hayat pahalılığı işçi ve emekçilerin canını daha fazla yakıyor. Kapitalizmin küresel krizinin devam etmesi ve faturanın işçilere kesilmesi, patronlarla işçiler arasındaki çatışmayı kızıştırıyor. İşçiler, kemer sıkma programlarını kabul etmiyor ve çeşitli eylemlerle tepkilerini ortaya koyuyorlar. Dünyanın birçok ülkesinde işçi sınıfı, 2013 yılını grevlerle karşıladı ve patronlara "haklarımızın elimizden alınmasına boyun eğmeyeceğiz" dedi. Kriz büyüdükçe şu soru daha sık sorulur hale geliyor: İşçiler kapitalist düzende yaşamaya mecbur mu?

Kıbrıs'ta belediye işçileri mücadele etti ve kazandı

Kuzey Kıbrıs'ta Lefkoşa Belediyesi işçileri üç ay boyunca maaş alamadıkları için 15 Ekimde süresiz greve çıkmışlardı. 27 Aralıkta protestolarını sokağa taşıyan işçiler polisle çatıştılar. Hükümet, sendikaların ve işçilerin mücadelesini engellemek amacıyla türlü oyunlara girişti ve sendikaya karşı saldırıya geçti. Polis, arama yetkisi olmasına rağmen, Belediye Emekçileri Sendikası (BES) Yönetim Kurulu toplantısını basarak, Genel Başkan Savaş Bozat'la birlikte 23 işçiyi gözaltına aldı. Buna öfkelenen işçiler, hükümetteki Ulusal Birlik Partisi'nin merkez binasına doğru yürüyüşe geçtiler ve durumu protesto ettiler.

Sendikacılara ve işçilere yapılan saldırıları protesto etmek amacıyla Sendikal Platform üyesi sendikalar, 28 Aralıkta dayanışma grevi düzenlediler. Okullar açılmadı ve belediye hizmetleri tamamen durdu. Sendikacılar ve işçiler, gözaltına alınan işçilerin yargılandığı mahkemeye doğru yürüyüşe geçtiler. Daha sonra mahkeme, işçileri tutuksuz yargılamak üzere serbest bıraktı.

Eylemlerine devam eden işçiler, 7 Ocakta sendika ve hükümet arasında imzalanan protokol sonucunda işbaşı yaptılar. İmzalanan protokole göre, hükümet belediyeye 6 milyon lira avans verecek. İşçilerin Ekim, Kasım ve Aralık ayları olmak üzere üç aylık maaşları ödenecek. Belediyede ihtiyaç duyulan tadilat ve araç-gereç alımları da yapılacak.

Kuzey Kıbrıs hükümeti, Türkiye'den kredi alıp belediyeleri yeniden yapılandırmayı ve belediye işçilerinin bir kısmını işten atmayı hedefliyordu. Ancak şimdilik hevesi

kursağında kaldı. Belediye işçilerinin kararlı mücadelesi hükümete geri adım attırdı.

Mısır: Halk yeni firavunu reddediyor

Mısır'da devlet başkanı Mursi'ye ve Müslüman Kardeşler iktidarına önemli yetkiler veren yeni anayasanın oylanması 22 Aralıkta tamamlandı ve anayasa kabul edildi. Referanduma katılım oranı sadece %32,9 olurken, halkın neredeyse %70'i oylamaya katılmadı. Her direnişi şiddetle bastıran, referandum sürecinde her türlü hileye başvuran Mursi ve Müslüman Kardeşler, oylamanın ardından sanki demokratik bir süreç yaşanmış gibi tablo çizdiler. Aslında katılım oranına baktığımızda bile, bu referandumun "demokrasi" aldatmacasından başka bir şey olmadığını görürüz. Mısır halkı ve işçileri yeni diktatörler istemediğini sandığa gitmeyerek ve grevler düzenleyerek ortaya koydu.

Mahalla el-Kubra'da binlerce işçi kent giriş ve çıkışlarında yol kesme eylemleri de dâhil olmak üzere çeşitli eylemler yaptılar. Devlet radyo ve televizyonlarında çalışan işçiler de hükümetin baskılarına ve yayın içeriğine müdahale etmesini iş bırakarak protesto ettiler. 12 gazete ve 5 televizyon kanalında çalışan işçiler, ifade ve basın özgürlüğü için bir günlük grev gerçekleştirerek meydanlara indiler. Havayolu işçileri de greve giden işçiler arasındaydı. Bağımsız sendikalar, "yeni firavunu reddediyoruz, şehitlerin kanı üzerinden tacirlik yapanları reddediyoruz" diyerek, halkı işçi düşmanı yasalara karşı çıkmaya çağırdılar.

Bu eylemlerin gölgesinde azınlığın oyuyla kabul edilen yeni anayasa, Müslüman Kardeşler'in otoriter iktidarını sağlamlaştırıyor. Yeni anayasada işçi sınıfının hak ve özgürlükleri kısıtlanıyor, anti-demokratik uygulamalar

yaygınlaşıyor, orduya büyük yetkiler ve ayrıcalıklar tanı-
nıyor. Mübarek iktidarını deviren kitleler, mücadelelerini
bu defa Mursi, Müslüman Kardeşler ve Mısır ordusuna
karşı sürdürüyorlar.

Portekiz'de işçiler 2013 bütçesini protesto ettiler

Portekiz'in 2013 bütçesi geçtiğimiz günlerde mecliste onaylanmıştı. Ancak binlerce işçi, kendilerini daha fazla yoksullaştıracak bu bütçeye karşı sokaklara çıkmıştı. 2013 bütçesi, Portekiz'in tarihinde en yüksek vergi oranlarını hayata geçirecek ve arttırılan vergilerle işçi-emekçiler daha fazla yolunacaklar.

Cumhurbaşkanı, protestoların artması nedeniyle 2013 bütçesini Anayasa Mahkemesi'ne sevk etmek zorunda kaldı. Anayasa Mahkemesi'nin vereceği karara göre bütçenin değişip değişmeyeceği belli olacak. Portekiz hükümeti, 2011 yılında aldığı 78 milyar avroluk borcu işçilerin sırtından çıkarmaya çalışıyor. Portekiz'de son iki yılda vergiler %30 oranında arttırıldı, işçilerin haklarına el konuldu ve işsizlik %16,3 seviyesine ulaştı. İşçiler, kemer sıkma programına dur demek için mücadele ediyorlar.

Güney Afrika: İşçiler sokaklardan ayrılmıyor

2012 yılında Güney Afrika'ya, işçilerin ücret artış talepleri ve bu uğurda madencilerin giriştikleri grevler damgasını bastı. Maden işçilerinin ardından bu kez de tarım işçileri genel grev dediler ve 9 Ocakta sokağa çıktılar. Tarım işçileri 8 dolar olan günlük ücretlerinin 17 dolara çıkartılmasını istiyorlar. Hükümet ise, polisi ve silahlı özel güvenlik görevlilerini işçilerin üzerine salıyor. Yapılan saldırıda birçok işçi yaralandı ve 60'ı tutuklandı. Tarım İşçileri Sendikası Genel Sekreteri, polislerin gün boyunca işçilere ateş açtığını açıkladı. Ancak işçiler de polis karşısında pasif kalmadılar ve taşlarla

karşılık verdiler.

İspanya: Banka çalışanları işten atmaları protesto ediyor

İspanya'da kriz gerekçesiyle kitlesel işten atmalar yaşanıyor. Bankacılık sektöründe çalışan işçilerin işten atılmasını engellemek için, İspanya'nın iki büyük sendikası olan İşçilerin Komisyonu (CCOO) ve Genel İşçi Sendikası (UGT) 9 Ocakta grev çağrısında bulundu.

İki yıl önce finans kuruluşlarının birleşmesiyle kurulan Bankia, Kasım 2012'de 6 bin işçiyi işten çıkartacağını ve geri kalanların maaşlarını ise %40 oranında keseceğini açıklamıştı. Oysa batmaması için, devlet kaynakları Bankia'ya aktarılmıştı. İşçiler, işten atmaları ve ücret kesintilerini engellemek için greve çıktılar. Madrid, Barselona ve Valensiya gibi büyük şehirlerde toplanan binlerce işçi işten atmalara, ücret kesintilerine karşı öfkelerini yük-

selttiler. İspanya'daki kriz de Yunanistan'daki toplumsal kriz boyutlarına genişliyor.

Yunanistan yeni yıla grevle başladı

Yunanistan ulaşım işçileri, 2 Ocakta maaşlarındaki kesintileri protesto etmek için greve çıktılar. Grev nedeniyle Atina'da hayat durdu. Yunan işçi ve emekçiler, hükümetin, Avrupa Birliği, Avrupa Bankası ve IMF'nin dayatmalarının derhal durdurulmasını istiyorlar. Yunanistan'da kamu harcamalarında beş yıl içinde 14 milyar avro kesinti yapılması planlanıyor. Aynı zamanda vergi artışları da gündeme gelmiş durumda. İşsizlik oranı ise son üç yıl içinde üç kat artarak %28,6'ya yükseldi. 25 yaş altındaki genç işçilerde %56 oranıyla işsizlik rekor bir seviyeye yükselmiş bulunuyor. Yunanistan her açıdan bir

krizin içine yuvarlanmış durumda. Aslında çözüm belli: İşçilerin birleşmesi, hükümeti ve patronları kovarak kendi iktidarlarını kurması! ■

İşçiler Siyaset Yapmaz mı?

İşyerlerinde işçiler arasındaki sohbetlerde konu ülke gündemine geldiğinde şunu çok sık duyarız: “Siyaset yapmayalım” ya da “Ben siyasete karşıyım!” Siyaset yapmaya dönük bu itiraz, siyaseti işçilerin ve emekçilerin dışında konumlandırmış oluyor. Siyaseti çoğunlukla meslekten politikacıların yaptığı/yapması gerektiği yaygın bir anlayıştır. İş öyle noktalara varıyor ki, işçiler siyaset yapmadıklarını ve siyasetten uzak durduklarını anlatmak için hemen şu cevabı yapıyorlar: “Ben ekmeğimin davasındayım.” Peki, ama siyaset nedir?

Meselâ, “ekmek davası” siyasi bir dava değil midir? Adı üstünde, “ekmek davası”. Bu ekmek davasını kazanmanın yolu nedir? İşçiler olarak belirli talepler etrafında birleşmek, bu talepleri hayata geçirmek için hükümetlere baskı yapmak ve elde edilen kazanımları yasal güvenceye kavuşturmak! Taşeronluk sisteminin kaldırılması, iş kazalarının önlenmesi, ücretlerin yükseltilmesi “ekmek davası”nın bir parçasıdır. İşte tam da bu talepleri iş başındaki hükümete kabul ettirmek için mücadele vermek siyaset yapmaktır.

Siyasetin ne olduğunu anlamamanın yolu, insanların toplumda sınıflara bölündüğünü ve farklı çıkarılara sahip olduğunu anlamaktan geçiyor. Örneğin, işçilerle patronların temel çıkarları aynı olabilir mi? İşçiler ücretlerini yükseltmek isterken, patronlar düşürmek isterler. İşçilerin çıkarı iş saatlerinin kılınmasında, patronların çıkarı uzamasındadır. İşçiler parasız eğitim, sağlık, ulaşım hizmeti isterler. Patronlar ise, bu hizmetleri para karşılığında işçilere satmayı isterler. Demek ki siyaset, ortak çıkarlara sahip insanların bir araya gelip, kendi çıkarları doğrultusunda giriştikleri geniş faaliyetin adıdır.

Bugün işçilerin büyük çoğunluğu siyasete uzak duruyor. Patronlar ise siyasetten hiçbir zaman uzak durmazlar. Patronlar, kendi planlarını hayata geçirmek amacıyla siyaset yaparlar. Meselâ, kıdem tazminatının kaldırılması için hükümete baskı yapar ve kendi çıkarları doğrultusunda yasalar çıkartılması için bastırırlar. Bu amaçla farklı siyasi partileri desteklerler. İthalatçı bir şirketin patronu doların değeri düşsün, gümrük vergileri indirilsin ve böylece daha çok para kazansın isterken, ihracatçı şirketin

Taşeronluk sisteminin kaldırılması, iş kazalarının önlenmesi, ücretlerin yükseltilmesi “ekmek davası”nın bir parçasıdır. İşte tam da bu talepleri iş başındaki hükümete kabul ettirmek için mücadele vermek siyaset yapmaktır.

patronu dolar yükselsin diye siyaset yapar. Küçük işyerlerinin sahibi patronlar, yabancı şirketlerle rekabet edemediği için gümrük vergilerinin artırılmasını, Çin gibi ülkelere mal ithal edilmemesini isterler. Silah üreten patronlar, dünyanın sürekli çalkantı ve çatışma içinde olmasını isterler ki, bu silahları satabilsinler ve kârlarını büyüsünler. Bu amaçla, bir sürü yerde bizzat çatışmaları kışkırtır ve bu yönde siyaset yaparlar. Ancak rekabet halinde olan ve kendi çıkarları için siyaset güden patronlar, işçilerin haklarına el koymak söz konusu olunca tek vücut olurlar.

Farklı patron gruplarının hizmetinde olan rakip siyasetçiler, kendi savundukları politikaların “ülke çıkarına” hizmet ettiğini iddia ederler. Oysa insanların sınıflara bölündüğü, patronların sömürdüğü, işçilerin ise sömürüldüğü kapitalist toplumda herkesin çıkarına olan bir siyaset yoktur, olamaz. İşçilerin sömürülmesine karşı çıkmayan, eşitliği savunmayan, bu uğurda kapitalizme karşı mücadele vermeyen her parti, gerçekte patronların siyasetini yapıyor demektir. Bu temelde baktığımızda AKP, CHP ve MHP gibi partilerin patronların düzenini savunan partiler olduğunu görürüz. Ama bu partiler ve onların siyasetçileri dürüstçe “biz işçilerin sömürülmesiyle ayakta duran kapitalizmi savunuyoruz” demezler. Çünkü bu durumda emekçi halkı kandıramazlar.

İşçiler, eğer emeklerine ve haklarına sahip çıkmak istiyorlarsa elbette siyaset yapmalıdırlar. Ama işçilerin siyaseti patronların siyasetinden tamamen farklı olmalıdır. Öncelikle bu siyaset, işçilerin ve yoksulların çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda talepler ileri sürmelidir. İşçiler, kendi çıkarları için siyaset yapacaklarsa, bu kesinlikle patronlardan bağımsız bir siyaset olmalıdır. Dolayısıyla işçilerin patronlardan bağımsız örgütleri ve partileri olmalıdır. İşçilerle patronların siyasetinin temel bir farklılığının altını da çizmek lazım: İşçilerin siyaseti, asla patronların siyaseti gibi yalan dolan üzerine kurulu değildir. Zira işçi ve emekçilerin siyaseti, zaten toplumun yoksul çoğunluğunun çıkarlarını savunur. İşçilerin siyasetinin yalan söylemeye ve kitleleri aldatmaya ihtiyacı yoktur.

Tüm dünyanın patronları ve onların politikacıları, işçiler birlik olmasın ve kendi siyasetlerini yapmasın diye uğraşırlar. O zaman biz işçilere düşen görev, bu uğraşı boş çıkartmaktır. Kapitalist toplumda siyasetin dışında kalmak diye bir şey yoktur. Kendi siyasetimizi gütmek için, yani kendi sınıf çıkarlarımızı savunmak için işçi örgütlerinde birleşelim! ■

2 Kol + 1 Ayak = 500 Lira

■ Bir tersane işçisi

Ben 22 senedir Tuzla tersanelerinde çalışıyorum. Raspa ve boya ustasıyım. Ama gerçekten raspa ve boyanın ustasıyım. Raspayı da boyayı da gözüm kapalı yaparım. Elimden başka bir iş gelmez. Tersanede 60 lira yevmiye ile çalışıyorum. İş olmadığı gün, “bugün iş yok, bugün git yarın gel” dediklerinde, ne yevmiye çalışır ne sigorta yatar. Eşim beni işe uğurladığı her sabah, kapıyı kapatmadan beni tepeden aşağı bir süzdüğünde, içinden geçenleri biliyorum. Son sözü “sen yine de dikkat et. Bak ben zaten hastayım çalışmıyorum. Üç çocukla ne yaparım bir başıma? Başka bir iş bul” oluyor. “Yıllardır tersanelerde çalışıyorum. Ufak tefek sıyrıkların dışında ne gördün? O düşüp ölenler köyden gelmiş işi bilmeyen cahiller” der hızlıca inerim merdivenleri.

Ama bir gün ben iskelede boya yaparken düştüm. Bacağım çok kötüydü. Mosmor olmuştu. Yevmiyeden olmamak için izin almamıştım. Arkadaşım bana “sen aşağıda raspa yap, ben iskelede çalışırım” demişti. Birbirimize böyle yardım ediyorduk. Arkadaş gözümün önünde, iskeleden sağa sola çarparak havuza düştü. Öyle kötü düştü ki kolu ve bir ayağı kırıldı. Ölmedi ama ölmekten beter durumu. İyileşmesi yıllar alacak. Patron hastaneye

götürmüş. “Sen merak etme ben ne gerekiyorsa yapacağım, paraysa para” demiş. Kolları ve bacağının biri alçıda, evde öylece yatıyor. İki kolunun ikisi de kırık, ellerinde de yanıklar var. Yemeğini, çocuğa yedirir gibi eşi yediyor. Patron bir ay geçtikten sonra 500 lira yollamış müdürle. “Al şu 500 lirayı. Bir daha da benden bir şey bekleme” demiş.

Arkadaş dava açtı. Daha doğrusu eşi koşturuyor. Kendisi evden çıkacak durumda değil. Ben de şahit oldum. Zaten düştüğünde benden başka kimse yoktu. Onun durumunda olan ben olabilirdim. Şahitlikten vazgeçmem için üç sefer işe giriş kartımı iptal ettiler. Mahkeme sürüyor. İşten atsalar da şahitlik yapacağım. Ne gördüysem onu söyleyeceğim. Bu, her işçinin namus borcudur, her işçi, arkadaşına sahip çıkmalıdır. ■

“Kıyamet Kopacakmış, İşe Gelecek misin?”

■ Esenyurt'tan bir metal işçisi

Son günlerde medya üzerinden insanların gündemine sokulan bir kıyamet senaryosundan bahsediliyor. Orta Amerika'nın yerli halklarından olan Mayaların binlerce yıl önce oluşturduğu takvime göre, 21 Aralık 2012'de kıyametin kopup kopmayacağı tartışılıyordu. Din adamları, siyasetçiler vb. bu konu üzerine açıklamalar yaptılar. Kıyamet kopmayacak, henüz kıyamet alametleri ortaya çıkmadı vb. açıklamalarla henüz kıyametin kopmasının zamanının gelmediğini söylediler.

Medyadaki bu tartışmalar fabrika-

larda, işyerlerinde işçilerin de gündemine girdi. İlginç diyaloglar yaşandı. Örneğin “ayın 21'inde kıyamet kopacakmış. İşe gelecek misin?” diye sorulan soruya işçinin birisinin yanıtı “bari o gün izin verseler de çocuklarla bir arada olsak” oldu. Birisi ise “maaşları erken verirler mi acaba” derken, bir başkası da “kopacaksa kopsun, tabii ki işe geleceğim” diyordu.

Çalışma saatlerinin 10-12 saati bulunduğu günümüzde, çalışma koşulları da her gün biraz daha ağırlaşmakta. Uzayan iş saatleri nedeniyle sosyal yaşamdan kopuk, ev ile işyeri arasında geçen bir yaşam biz işçilerin yaşadığı. Ücretlerin düşüklüğü, fazla mesailer, sosyal hakların sıfırlandığı, iş kazalarının ve işçi ölümlerinin arttığı, işçi sağlığı ve güvenliğinin hiçe sayıldığı işyeri koşullarıyla karşı karşıyayız. Patronların saldırıları her geçen gün biraz daha artmakta ve milyonlarca insanı açlığa, yoksulluğa sürüklemekte, biz işçileri ölümle yaşam arasında ince bir çizgide yürümeye mahkûm etmekte. Patronlar zenginliklerine zenginlik katarken

işçiler daha da yoksulluğa itilmekte. Patronlar bugün cennet gibi bir yaşam sürerken işçiler cehennemi yaşamakta. Evet, bir kıyamet kopmalı fakat patronlar için kopmalı. Ve bunun için de Maya takvimine gerek yok. İşçiler kaderlerine razı olmak yerine onu değiştirmek için örgütlenmiş ve örgütlü mücadele ettiğinde patronlar kıyameti o zaman görecekler. Örgütlü mücadele edildiğinde işçilerin yaşam koşullarının değiştiği örnekler işçi sınıfının tarihine baktığımızda görülmektedir. İşçiler, ne zaman örgütlü mücadele ettilerse var olan haklarına yenisini eklediler, ne zaman mücadeleden uzaklaşırsa daha kötü koşullarda yaşamaya mahkûm oldular. Egemen burjuva sınıf için kıyamet, var olan bu kapitalist sistemin yıkılıp yerine sınıfların ve sömürünün olmadığı bir düzen kurulması için mücadele başladığında kopacaktır. İnsanın insanı sömürmediği, sınıfların olmadığı, açlığın ve yoksulluğun ortadan kalktığı bir dünya için örgütlenelim, mücadele edelim. ■

Bilinçlen, Örgütlen ve Yürü!

■ Hacettepe Hastanesi'nden bir taşeron işçi

Ben Hacettepe Hastanesi'nde çalışan taşeron bir işçiyim. Yaklaşık 4 yıldır hastanenin en yorucu, ruhen ve fiziksel olarak en yıpratıcı servislerinden birinde çalışmaktayım. Benim gibi hastanenin çeşitli servislerinde çalışan taşeron işçi sayısı 900 kadar.

Bilinen ama dile getirilmeyen bir gerçek var ki, o da çarkın en önemli dişlisi doktor ve hemşirelerden sonra bizlerin geliyor oluşu. Çok defa maaşlarımızı parça parça yatırdılar veya aylarca hiç yatırmadılar alay edersesine. Bizim bir şey yapamayacağımızı zannettiler. Ama üretimden gelen gücümüzü kullanıp iş bırakarak alana çıkıp tek bir vücut olunca, örgütlülüğün gücünü hem biz anlamış olduk hem de onlara göstermiş olduk.

ÜİD-DER'le tanıştıktan sonra işçi dayanışmasının sadece maaş eylemleriyle sınırlı değil, işçinin hayatını etkileyen bütün sorunların çözümü için de önemli olduğunu gördüm. ÜİD-DER bu konuda benim için büyük bir bilgi bankasıydı. Garson arkadaşlara uygulanan psikolojik baskı, temizlik işlerinde çalışan arkadaşlara yapılması gereken işlerin iş emniyeti alınmadan yaptırılması, posta arkadaşlarının maaşlarının kesilmesi ve daha onlarca

sorun. Bunlar ufak sorunlar deyip her defasında "hayat devam ediyor" klişesinin arkasına saklanmak büyük bir hatadır arkadaşlar.

Hayat devam etmiyor. Bugün hepimiz açlık sınırının altında yaşıyoruz. Yapılması gereken birliğimizden gelen gücümüzü sadece maaş eylemlerinde göstermek değil, insanca bir yaşam için gerektiğinde alanları doldurmak ve mücadele etmektir.

Bizim sendikalı olmamız bir avantaj olarak gözüksede, eğer sadece kâğıt üzerinde kalan bir örgütlülük olursa ve sendika bilinçli işçilerin denetiminde olmazsa tek başına sendikaya kabahat bulmak anlamsız olur. Çünkü sendika biziz, yeter ki biz yürümek isteyelim. Madem o çarkın en önemli dişlilerinden biriyiz, o zaman zincirlerimizden başka kaybedecek neyimiz var? ■

Tekstilde 13 Yıl

■ Aydınli'dan bir tekstil işçisi

Merhaba dostlar, ben 13 senedir çalışan bir işçiyim. Çalışma hayatımın büyük bir kısmı tekstil atölyelerinde geçti. Çalıştığım her yerde sayısız zorlukla karşılaştım. Yaşadığım bu zorlukları sizlerle de paylaşmak istiyorum.

Sayırsız işyeri değiştirdim ama koşullar hiçbir zaman değişmedi. Çalıştığım hiçbir yerde zorunlu mesailer, düşük ücretler, sigortasız, güvencesiz çalışmak peşimi bırakmadı. İlk işime 13 yaşında başladım. Daha çocuk yaşıyordum. Arkadaşlarım dışarıda oyun oynarken ben 12-14 saat tekstil atölyesinde çalışıyordum. Sigortam yapılmamış, öğlen yemeği verilmiyordu. Öğlenarası olunca atölye eve yakın olduğu için bir koşu eve gidip yemek yedikten sonra atölyeye geri dönüyordum. Orada üç sene çalıştıktan sonra daha iyi bir iş bulurum umuduyla işten ayrıldım. Yine 400 ya da 500 işçinin çalıştığı bir tekstil fabrikasında işe başladım. Sigorta ve yemek veriyorlardı. Ama burada da 14 saat boyunca çalıştırıyorlardı. Burada da iki yıl çalıştıktan sonra başka bir tekstil fabrikasına girdim. Orada da bir yıl çalıştıktan sonra fazla mesai ücretlerini ödememeye başladılar. Bu olaydan sonra başka bir tekstil fabrikasına başladım. Orada da iki sene sonra maaşlarımızı iki ay gecikmeli vermeye başladılar. Ondan sonra da çok sayıda tekstil atölyesi değiştirdim. Ama hepsi de birbirinden beterd. Sigorta yapan yemek vermiyor, yemek veren de on iki, on dört

saat çalıştırıyordu. Ayrıca ustalardan ve patronlardan hakaret, küfür ve hatta dayak eksik olmazdı. Kadın arkadaşlara tacize kadar ileri giden olaylar oluyordu. O günlerden bugüne çok bir şey değişmediğini şu an çalıştığım fabrikadan görebiliyorum. Şimdi 150 işçinin çalıştığı bir tekstil fabrikasında çalışıyorum. Burada da hak gaspları var. Asgari ücretle gece gündüz çalıştırılıyor. Nereye gittiysem çok bir şey değişmedi.

Değişen tek bir şey vardı; o da ben. Ben değiştim. Ben artık o eski ben değilim. Kaçarak, işten çıkararak bu koşullardan kurtulamayacağımı, bu koşulları kaçarak değil, kalıp mücadele ederek aşabileceğimi anladım. Kalıp işçi arkadaşlarımla bu koşulları düzeltebileceğimi öğrendim. Bütün bunları ÜİD-DER'e gelip gittikten sonra görmeye başladım. Koşullar aynı ama ben şu anda çalıştığım işyerinde işçi arkadaşlarımla örgütlenerek aşmaya çalışıyorum. ■

İş Kazalarında Patronların Yalanlarına Kanmayalım!

■ Sarıgazi'den bir inşaat işçisi

Merhaba arkadaşlar. Ben bir inşaat işçisiyim. İnşaat sektöründe iş kazaları çok oluyor. Derneğimizin iş kazalarına ve meslek hastalıklarına dönük başlatmış olduğu imza kampanyası sayesinde iş kazaları ile ilgili birçok şey öğreniyoruz. Bundan dolayı işyerimizde ve çevremizde çalışan işçi arkadaşlarımıza karşı duyarlı ve yardımcı olmaya çalışıyoruz. Sizinle inşaat işçisi bir arkadaşımın başına gelenleri paylaşmak istiyorum.

Derneğimizde iş kazasıyla ilgili yapılan bir çalışmadan üç gün sonra, çalıştığım işyerinde bir işçi arkadaşım iş kazası geçirdi. Aynı inşaatta farklı taşeronlarda çalışıyorduk. İşçi arkadaşımızın düşmeden dolayı kollarında kırık ve kesikler meydana gelmiş. Patronu işçi arkadaşı özel hastaneye götürerek olayın işten çıktıktan sonra olduğunu söylemesini istemiş. "Biz senin her ihtiyacını karşılarız, sıkıntılarını gideririz" diye işçi arkadaşı kandırılmışlar. Bir süre sonra arkadaşımı aradığımda patronun hastaneden çıktığından beri arayıp sormadığını ve inşaata geldiğinde de içeri almadıklarını söyledi. Patron onu kandırmişti. İş kazası tutanağı tutturulmaması için de özel hastaneye götürmüştü.

Arkadaşımın başına gelenlerden sonra bir kez daha anladım ki, patronlar bizim ne abimiz ne kardeşimiz ne de ailemiz. Kan emici sülükten bir farkları yok. Onlara inanmayalım. Haklarımızı öğrenelim ve hakkımızı arayalım! ■

Nankör İşçiler Horon Tepiyor!

■ Kıraca'tan bir işçi

Selam dostlar, ben bir metal fabrikasında çalışmaktayım. Neredeyse her sabah işyerine gelmemizle birlikte iş çok tozlu ve pis olduğu için tepeden tırnağa üzerimizi değiştirmek zorunda kalıyoruz. Soyduğumuz yer ise deponun bir köşesinde birkaç dolaptan ibaret. Çoğu zaman depo kapısı açık olduğundan dolayı, özellikle kışın gelmesiyle birlikte, üzerimizi değiştirmek demek dışlarımızın aynı anda ritim tutması, nefesimizin hızlı hızlı bu ritme ayak uydurması ve vücudumuzla da bir Karadeniz horonuna başlanması demek oluyor.

Yine bir sabah bir grup işçi dolapların önünde "horon" teperken, içlerinden biri "yahu arkadaş bu ne iş, bu ne insanlık, öleceğiz burada soğuktan" dedi. Bir başka arkadaş ise "bu insanlar çok nankör, yazın sıcak der, kışın soğuk der" diye aklı sıra lafı yapıştırdı. Orada "horona" eşlik eden bir başka işçinin "oğlum sıcak oda var da biz mi girmiyoruz, elin oğlu sıcak odasında otururken biz burada it gibi titriyoruz, biz nankör değil garibanız gariban" diye cevap vermesiyle, diğer işçi ne diyeceğini şaşırıldı. Ben de arkadaşın dediklerine katıldığımı, bizim bu soğukta bu rezaleti çekmeyi hak edecek ne yaptığımızı sordum. Aslında sabahın bir saatinde ciddi bir sohbet konusu ortaya

çıkıyordu. Biz bu rezaleti hakedecek ne yaptık? Aslına bakacak olursa daha iyi şeyleri hak edecek bir şey yaptık

da diyemeyiz. Koca bir yaz boyunca kan ter içinde çalıştık. Neredeyse hafta sonlarını unuttur hale geldik. Birçok arkadaşımız ya tehditlerle fazla mesailere bırakıldı ya da sırf mesaiye kalmıyor diye işten atıldı. Koca bir emeğin sonunda zam ayının gelmesiyle birlikte zam almak ne kelime, sırf maaşlarımıza zam istemeyelim diye bir anda siparişler durdu ve işten atılmalar başladı. Onlarca arkadaşımızın işten atılmasıyla birlikte, çalışan arkadaşlarımızı acaba beni de atarlar mı korkusu sarmaya başladı. Bunlar bir tarafa biz işçiler nankör değiliz. Kışın gelmesiyle birlikte birçok işyerinde işçiler buz gibi ortamlarda çalışmaktadır. Aynı işyerleri ise yazın fırın gibi yanmaktadır. Haliyle herkes biraz olsun insan muamelesi görmek ister. Bunun nankörlükle değil insanlıkla bir alakası vardır. Şüphesiz zenginler gibi kış gelince Uludağ'a ya da yaz gelince tatil köylerine gitme şansımız olmuyor. İşte burada bir nankör aramak gerekirse o da o kadar emeğimizi hiçe sayan ağgözlü patronlardır.

Sülük gibi kanımızı emen patronlar üç kuruşu vermek için biz işçileri kapı dışarı etmekte ve işçi ailelerini sefaletle itmektedir. Biz işçiler birlik olmadığımız ve tüm bu yaşanan haksızlıklara karşı ortak bir duruş sergileyemediğimiz için patronların oyuncağı durumuna düşüyoruz. Bir taraftan boğazımızdan geçen bir lokma ekmek patronların insafına kalırken bir taraftan da hep suçu kendimizde ya da arkadaşlarımızda arıyoruz. Yukarıda bahsi geçen arkadaş bu lafı söylerken belki düşünmeden söyledi, fakat biz işçilerin de bilinçaltına yerleştirilmiş bir şeydir bu, hep kendimizi ve arkadaşımızı suçlamak.

Patronların oyuncağı durumuna düşmemek ve dik başlı işçiler olabilmek ancak işçilerin ortak mücadelesiyle mümkündür. ■

Yolcu

Görüyorum ki, bir an önce varmak istiyorsun oraya. Gerginsin kıpır kıpırsın, soluk soluğasın, yay gibisin ey yolcu
coşkunluğun ne güzel, öfken ne güzel
Sana selam, sana saygı
ey yolcu

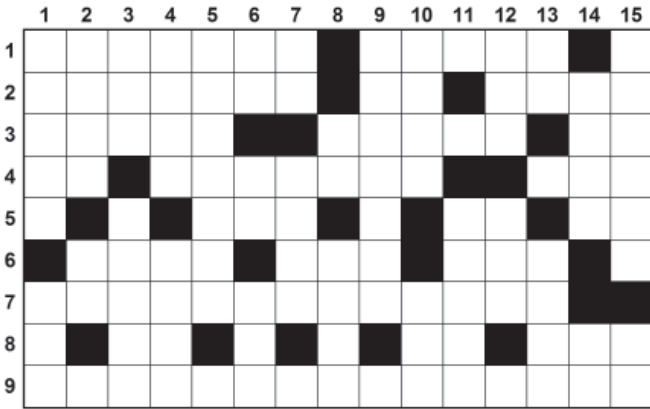
Fakat düşündün mü
yolunun uzunluğunu ?
Neler var yolunun üstünde,
düşündün mü?
Derim ki sana:
Nehirler boyu git
Denize varmaktır amacı nehrin,
denize varmak, ey yolcu
Büyükse dağ, aşamıyorsa üstünden
nehir, dolanır çevresini dağın.
Büyükse kaya, söküp atamıyorsa
nehir, birikip birikip taşar
üstünden, dolanır yanını yöresini.
Yokuşa yolu, koşamıyorsa
menderesler çizer nehir. Uçurum
çıkarsa önüne, kapıp bırakır kendini
nehir, açar kanatlarını;
varır varacağı yere, oraya denize
Derim ki sana :
Nehirler boyu git ve gör nehirlerin
nasıl yol aldıklarını

sen de bir nehirsin ey yolcu
Senin de varmak istediğin bir yer
var
Gerçekten varmak istiyorsan oraya,
nehirlere iyi bak
Engeller
nasıl aşılr, öğren nehirlerden
Yarı yolda yokolup gitmek değildir
amaç, nehirler gibi akıp, nehirler gibi
ulaşmaktır oraya
Varmaktır oraya, ey yolcu
adım adım
kulaç kulaç
ilerliyor nehir
yoklayıp
araştırarak
tartıp
dengeliyerek
adım adım
pençe pençe
ilerliyor nehir
birdenbire koçbaşı
birdenbire ipek bir çarşaf
ve balıklar kurbağalar yosunlar
köprüler ve yoksul değirmenleri
bozkırın
birdenbire bir uğultu
birdenbire bir kıyamet
bindirip
çekilerek
çekilip

toparlanarak
varıyor cüceleşip
devleşerek
varıyor
nehirlerce kahkalarla
şarkılar söylemeliyim
nehirler gibi uzun
nehirler gibi kollu
nehirler gibi hırçın
ve yumuşak
ve nehirler gibi
dur durak bilmeyen şarkılar
söylemeliyim
gitmek
nehirlerle yanyana
gitmek
nehirler gibi zor
nehirler gibi çetin
nehirler gibi umutlu
gitmek
nehirlerden de öteye
oraya
taaa oraya
o büyük kurtuluşa
yüreğim
yaralı kuşum
topla ve aç kanatlarını

Hasan Hüseyin Korkmazgil
(Kısaltılarak alınmıştır)

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İşçilere esnek ve güvencesiz çalışmayı dayatan, işçilerin sendikalaşmasının önüne geçmek için kullanılan alt işverene verilen ad. Kömür ocaklarında metan gazının sıkışmasıyla meydana gelen patlama.
2. Aşırı şişmanlık. Anadolu ajansının kısaltılışı. Çocuğu olan kadın.
3. Ay ışığı anlamına gelen kadın ismi. Cephe. Yemek.
4. İskambil kağıtlarında birli. Öğüt vermek. Bir dişli çarkta iki diş arasında kalan çukur bölüm.
5. İslanıldığı zaman kolayca biçimlendirilebilen yumuşak ve yağlı toprak. Baryum elementinin simgesi. Lityum elementinin simgesi.
6. Ayaklar veya bir destek üzerine oturtulmuş tabladan oluşan mobilya. Adale. İktidar sahiplerinin güç sembolü olarak törenlerde taşıdıkları bir tür ağaç veya metalden değnek.
7. ÜİD-DER'in iş kazalarına karşı başlattığı kampanya, İş Kazaları ...

8. Altının simgesi. Rey. Bir çalgı türü
9. Belirli bir meslekte çalışan işçilerde, işin niteliğinden veya çalışma koşulundan dolayı, bedensel veya ruhi bütünlüğün bozulmasıyla ortaya çıkan hastalıkların ortak adı.

Yukarıdan Aşağıya

1. Yeni yılla birlikte yaklaşık 1000 işçinin işten atıldığı, Bursa'da Koç Grubu'na bağlı fabrika. Kayaların doğal etkenlerle parçalanarak ufalanmasından oluşan, ufak sert tanecikler.
2. Gereksiz, yersiz, boş. Eski dilde su
3. Kötülük. Tarlayı sürüp herhangi bir şey ekmeden dinlenmeye bırakma.
4. Namaz vaktini bildirmek için müezzinin yüksek sesle yaptığı çağrı. Güney Kore'nin başkenti.
5. İkiyüzlü.
6. Küçük bitkiler. Bir nota. Gemilerin yükünün boşaltıldığı veya onarıldığı, üstü örtülü havuz.
7. Hangi şey. Temel düşünce, inanç.
8. İlenme, beddua. Kaynatılarak çok koyu ve yapışkan bir macun durumuna getirilen pekmez veya limonlu şeker eriği.
9. Gök ada.
10. Kira, getiri. Hisse senedi birimi.
11. Ağız geniş, yayvan, büyükçe su kabı.
12. Kükürt ile demir bileşiminden biri. İsyankâr.
13. Öğütülmüş tahıl. Fazlalık.
14. Erişmiş, başarmış, ulaşılmış. Örümcek vb. hayvanların salgılarıyla oluşturdukları örgü.
15. Hükümetin çıkarttığı ve patronlara sigorta prim desteği, vergi indirimi, enerji desteği vb. gibi imkânlar sağlayan yasa. Endonezya'nın plaka işareti

Geçen Ayın Çözümü

İşçilerin Sordukları /8

Meslek hastalığı nedir?

Sosyal Sigortalar Kanunu'na göre meslek hastalıkları, işçinin çalıştırıldığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple ya da işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel sakatlık yahut ruhi arıza halleridir. Meslek hastalıklarının çeşitleri, Çalışma Gücü Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

Örneğin, uzun bir süre boyunca gürültülü bir ortamda çalışmış bir işçinin işitme kaybı "meslek hastalığı" olarak tanımlanır. İşin yürütüm şartlarına göre, işçiyi maruz kaldığı gürültüden korumak işverenin yükümlülüğüdür. İşin yürütüm şartına göre, patron, işin niteliği gereğince işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini almak zorundadır.

Meslek hastalıkları diğer hastalıklardan farklıdır. Meslek hastalıklarının belirlenmesinde işçinin yaptığı işin niteliği, işin sürekli tekrarlanması ve o işi yaptığı süre esas alınır. Yani meslek hastalıkları doğrudan çalışma koşulları ile ilgilidir. Çalışma koşullarında yapılan uygun düzenlemelerle meslek hastalıklarının tümü engellenebilir.

Meslek hastalıkları hastanesine nasıl başvurulur? Türkiye'de kaç tane meslek hastalıkları hastanesi vardır?

Bir işçinin, meslek hastalığının tespit edilebilmesi için meslek hastalıkları hastanesine başvurması gerekir. Bu hastanelere başvuru:

- 1) İşçinin bir sağlık biriminden, meslek hastalığı şüphesiyle ilgili meslek hastalıkları hastanesine sevki;
- 2) İşçinin bir dilekçeyle sigorta müdürlükleri aracılığıyla, ilgili meslek hastalıkları hastanesine sevki;
- 3) Meslek hastalıkları hastanesinde yapılan periyodik muayene sonucu meslek hastalığı şüphesi bulunan işçinin başvurusuyla;
- 4) İşyeri hekimlerince meslek hastalığı şüphesi olan işçinin başvurusu yoluyla yapılabilir.

Türkiye'de İstanbul, Ankara ve Zonguldak'ta olmak üzere üç tane meslek hastalıkları hastanesi var. Milyonlarca işçinin çalıştığı bir ülkede bu kadar az sayıda meslek hastalıkları hastanesinin olması, işçi sağlığı ve güvenliğine önem verilmediğini ortaya koymaktadır.

Meslek hastalığı teşhisi nasıl konulur?

Bir işçinin meslek hastalığına yakalandığının tespit edilmesinde meslek hastalıkları hastaneleri ile Sosyal Sigortalar Kurumu'nun belirlediği üniversite hastanelerinin düzenlediği kurul raporları esas alınır. Bu raporlarla hastalığın meslek hastalığı kapsamında yer alıp almadığı tespit edilir. İşçinin hastalığının çalışmasını ne kadar engelleyeceği, yani işgücü kaybı oranı belirlenir. Hangi hastalıkların meslek hastalığı sayılacağı Çalışma Gücü Yönetmeliğindeki Meslek Hastalıkları Listesine göre tespit edilir.

İşçinin hastalığı meslek hastalığı kapsamına alınmazsa nereye başvurabilir?

İşçi, hastalığının meslek hastalığı kapsamına alınmamasına ya da sağlık kurulu tarafından verilen maluliyet derecesine itiraz etmek için SGK Yüksek Sağlık Kurulu'na bir dilekçe ile başvurabilir.

Dünyada tanımlanmış 40 bin çeşit meslek hastalığı olmasına rağmen, Türkiye'de sadece 533 hastalık meslek hastalığı olarak tanımlanmıştır. Bu durum, Türkiye'de meslek hastalıklarının üzerinin örtüldüğü anlamına gelmektedir. Patronlar, işyerlerinde meslek hastalıklarını engelleyecek düzenlemeleri yapmazken, hükümet de işyerlerini denetlememekte, bu hastalıkların tanımlanması ve tedavi edilmesi için üzerine düşeni yapmamaktadır. Bu nedenle yaptığı işten kaynaklanan bir hastalığa yakalandığını düşünen işçiler, mutlaka meslek hastalıkları hastanesine başvurarak işyeri koşullarının incelenmesi ve düzeltilmesi için mücadele etmelidirler. ■

Kaza mı, Kader mi, Cinayet mi?

“Bunlar olmayabilir miydi? Evet, olmayabilirdi. Kader değil çünkü bu. Kimse kendini kandırmasın. Çalışan insanın kaderi ölmek değil! Yolda yürürken düşüp ölmüyor, karıştırmayın insanlar. Kader deyip geçmesinler, kuralları uygulayınlar. Çalışma şartlarını düzenlesinler. Devlet görevlileri görevlerini yapsınlar.” Bu sözler, eşi Gülhan Çabuk’u Davutpaşa’daki ruhsatsız maytap atölyesi patlamasında kaybeden İdris Çabuk’a ait. Eşini, denetimsizlik ve kuralların uygulanmaması nedeniyle kaybettiğini ifade eden Çabuk, “keşke eşim bunları bilseydi de şikâyet etseydik, ama maalesef yok” diyor, acıyla yutkunarak.

İdris Çabuk, tıpkı iş kazalarında yakınlarını kaybetmiş diğer işçi aileleri gibi, iş kazalarının kader olmadığını vurguluyor. Oysa bu ülkenin Başbakanı, bakanları ve patronları ağız birliği etmişler; iş kazası adı altında gerçekleşen işçi ölümlerine “kader” diyorlar. Peki, patronlar iş kazaları ve işçi ölümlerine neden “kader” diyorlar? Şüphesiz patronlar ve hükümet bu kavramı bilinçli olarak kullanıyor ve işçilerin bilincini bulandırmak istiyor.

Patronlar, ağır çalışma koşullarına ses çıkardığımızda bizi nankörlükle suçlarlar. Sanki tüm üretimi yapan biz değilmiş gibi, bize ekmek verdiklerini iddia ederek onlara minnettar olmamız gerektiğini söylerler. Patronlara göre, haksızlıklara sesimizi çıkartmamalı, iş kazalarının “kader” olduğunu kabul ederek susmalı ve böylece minnet borcumuzu ödemeliyiz.

Yapılan tüm araştırmalar, iş kazalarının %98’inin önlenilebileceğini ortaya koyuyor. O halde bu kazalar neden önlenmiyor? Çünkü patronlar, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerini maliyet olarak görüyorlar. İşçiler iş kazası geçirip sakatlandığında ya da öldüğünde sorumluluktan sıyrılmak ve kendi suçlarının üzerini örtmek için buna “kader” diyorlar. “Kazadır, olur. Kaderinize razı olun” diyerek iş kazalarına ve işçi ölümlerine boyun eğmemizi buyuruyorlar. Böylelikle

Yapılan tüm araştırmalar, iş kazalarının %98’inin önlenilebileceğini ortaya koyuyor. O halde bu kazalar neden önlenmiyor? Çünkü patronlar, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerini maliyet olarak görüyorlar.

insanların inançlarını kullanarak, işçileri çektikleri acı ile dini inançları arasında bırakıyor, bu cinayetler karşısında sessiz kalmalarını istiyorlar. Acılı aileler, patronların ve devletin ihmali yüzünden gerçekleşen ölümlere tepki gösterdiklerinde, yaygara koparmakla suçlanıyorlar.

Oysa maliyet unsuru olarak görüp iş kazalarını ve işçi ölümlerini engelleyecek önlemleri almamak, cinayete zemin hazırlamak değil midir? Her şeyi “kader”le açıklayacaksa, toplumsal kuralları tümüyle ortadan kaldırmak gerekmez mi? Meselâ trafik lambalarını ve işaret levhalarını yollardan kaldırmak, “vadesi dolmayan nasıl olsa ölmez” demek olur mu? Böyle bir durumda trafiğin birbirine gireceği, pek çok insanın sakatlanacağı ve öleceği açıktır. Hiçbir insan bunu kabul etmez ve isyan eder. Hangi insan “kaderimizde yoksa ölmeyiz” diyerek önlem almaktan vazgeçiyor? Örneğin, trafik kazasında insanlının ölümüne sebep olan kişi hapis cezası alıyor. “Kader” denilip geçilmiyor. Oysa işyerlerinde gerçekleşen kazalarda patronların oyunları tutuyor ve iş kazaları maalesef “kader” olarak kabul görüyor. Her ay ortalama 100 işçinin yaşamını kaybetmesine rağmen, Türkiye’de hiçbir patron cinayet suçundan ceza almıyor.

Evimizde bile önlem almadan oturuyoruz. Kendimizin ve sevdiğimizimizin sağlığı için pek çok şeye dikkat ediyoruz. Fakat çok daha tehlikeli olan işyerlerinde güvenliğimiz için önlem alması gereken patronlar, bu sorumluluklarını yerine getirmiyorlar. Başımıza gelen kazaların sorumluluğunu taşıyor, acımızı umursamıyorlar. Şiddetli fırtınada denize gönderilen Cemil Kaptanlar, tersanelerde kum torbası niyetine filikalara bindirilenler, silikozis olacağı bilindiği halde kot taşlamada çalıştırılanlar biz işçileriz. Eğer tüm bunlar kaderse bu kaderi alımıza patronlar yazıyor!

Bize bu kaderi dayatan patronlardan hesap sorma vakti geldi de geçiyor. UID-DER’in, işçiler ölmesin yaşasın diye başlattığı kampanya devam ediyor. İşçiler, UID-DER’in şiarını yükseltmeye devam ediyor: “İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümünü Durduralım!” ■

